

З ДНЕМ ПЕРЕМОГИ, ДОРОГІ ДРУЗІ!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Газета виходить

щотижня

з липня 1967 року

НАШЕ

ЖИТТЯ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 19 (407)

П'ятниця, 9 травня 1975 р.

Ціна 2 коп.

БЕЗСМЕРТНИЙ ПОДВИГ

Перемога! 30 років тому, у вікопомний травневий день це слово блискавкою облетіло планету. Переможне Червоне знамено над гітлерівським рейхстагом сповістило, що фашистська Німеччина, яка розв'язала другу світову війну, віроломно напала на першу у світі державу робітників і селян, — впала під могутніми ударами Радянської Армії, під тягарем своїх кривавих злочинів. Велика Вітчизняна війна радянського народу завершилася повним розгромом німецького фашизму.

Перед усім світом у всій своїй величії і ореолі слави постав радянський солдат, який, долаючи небачені тяготи і злигодні війни, з боями пройшов шлях до Берліна, щоб підняти переможне знамено. Радянський народ і його героїчні Збройні Сили під керівництвом Комуністичної партії у цій найбільшій і найтяжчій з воєн відстояли честь і незалежність соціалістичної Вітчизни, здійснили велику визвольну місію, врятували народи світу від фашистського поневолення.

Головним творцем перемоги був великий радянський народ, який у дні смертельної небезпеки, що нависла над його соціалістичними здобутками, ще тісніше згуртувався навколо Комуністичної партії, виявив небачений в історії масовий героїзм, організованість, беззавітну відданість своїй Батьківщині, ідеалам комунізму.

Партія провела титанічну роботу по перебудові народного господарства на воєнний лад. Комуністи надихали на самовіддану працю трудівників тилу, піднімали у них віру в перемогу над ворогом. Радянські люди ще і ще раз переконувалися, що партія завжди з народом. «Де б не були її вірні сини-комуністи, — говорив товариш Л. І. Брежнєв 7 вересня 1974 року в Новоросійську, — у бойових порядках військ і народного ополчення, в партизанських загонах і заводських цехах — всюди вони показували зразки глибокої ідейної переконаності, організованості і дисципліни, надихали людей своїм особистим прикладом».

З честю виконали свій обов'язок перед Вітчизною Радянські Збройні Сили, керовані Комуністичною партією. В жорстоких, небачених за своїми масштабами битвах вони розгромили наймогутнішу на той час армію капіталістичного світу.

Джерелами стійкості, мужності і масового героїзму радянського солдата були його глибока ідейна переконаність, беззавітна відданість ідеям марксизму-ленінізму, безмежна любов до Батьківщини, полум'яний інтернаціоналізм, нездоланна віра у правоту справи, за яку він боровся. Звичайно, ніякими цифрами не виміряти масштабності і розмаху героїзму радянського воїна, але вони багато про що говорять. Майже 14 мільйонів орденів і медалей вручила Вітчизна своїм наймужнішим синам і дочкам, понад 11 тисяч з них удостоїла високого звання Героя Радянського Союзу.

Удари, яких зазнавали німецько-фашистські війська на фронті, посилювалися діями народних месників у тилу ворога. Бійці партизанських загонів і з'єднань висаджували у повітря ворожі військові ешелони і склади, руйнували його комунікації і зв'язок, громили штаби і гарнізони окупантів, знищували їх живу силу. Душею, керівним ядром партизанських загонів і з'єднань, підпільних груп і організацій були комуністи. Всенародна боротьба в тилу ворога вірвала його намір перетворити тимчасово окуповану радянську територію у свою колонію, базу постачання армії і рейху.

Немеркнучі сторінки в безсмертний подвиг свого народу в буремні роки Великої Вітчизняної війни вписала радянська молодь. Імена Юрія Смирнова і Зої Космодем'янської, Самвела Матевосяна і Григорія Кагамлика, членів «Молодої гвардії», як і багатьох тисяч інших юних патріотів, стали легендарними. Молодь безстрашно боролася з ворогом у партизанських загонах. Нарівні з дорослими працювала у заводських цехах і на колгоспних та радгоспних ланах.

Величезним патріотичним подвигом робітничого класу, колгоспного селянства, трудової інтелігенції, всього нашого народу була самовіддана праця в радянському тилу. Лозунг партії: «Все для фронту, все для перемоги!» надихав трудівників тилу на масовий героїзм, який сміливо можна порівняти з масовим героїзмом на фронті.

У ході війни не тільки не ослабли, на що розраховував підступний ворог, а, навпаки, ще більше зміцніли в радянському народі його почуття інтернаціональної єдності, полум'яного патріотизму.

Яскравий вияв братерська дружба і взаємодопомога знайшли у битві за Україну, визволенні її від німецьких окупантів. Український народ завжди пам'ятатиме про мужність і відвагу синів і дочок усіх братніх народів нашої Батьківщини, які не шкодуючи свого життя, визволяли його міста і села від фашистської нечисті, про ту неочікувану допомогу, котру народи-брати подали йому у післявоєнній відбудові. Дружба і єдність, народжені у спільній боротьбі і творчій праці, скріплені на полях битв, загартовані і виплекані Комуністичною партією, — запорука нових звершень у комуністичному будівництві трудящих Радянської України, всіх республік-сестер.

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ КОМІТЕТІ КПРС, РАДІ МІНІСТРІВ СРСР І ВЦРПС

19 квітня 1975 року відбувся Всесоюзний комуністичний суботник, присвячений 105-й річниці з дня народження В. І. Леніна. В суботнику взяло участь більш як 140 мільйонів чоловік, які працювали безпосередньо на своїх робочих місцях у промисловості, сільському господарстві, будівництві, на транспорті і в інших галузях народного господарства, а також на впорядкуванні міст, сіл і селищ. За попередніми даними, всього зароблено і передано у фонд п'ятирічки понад 200 мільйонів карбованців. Промислової продукції вироблено на суму більш як 740 мільйонів карбованців.

Всесоюзний комуністичний суботник з новою силою продемонстрував високу свідомість і патріотизм радянських людей, їх непохитну вірність заповітам Леніна, монолітну згуртованість навколо Комуністичної партії. В безкорисливій і самовідданій праці радянського народу під час суботника виявилися висока трудова і політична активність трудящих у боротьбі за втілення в життя рішень XXIV з'їзду КПРС, прагнення у відповідь на Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу достроково виконати планові завдання і соціалістичні зобов'язання на 1975 рік, успішно завершити дев'яту п'ятирічку в цілому, новими трудовими перемогами зустріти XXV з'їзд КПРС. Велике піднесення, висока організованість суботника, що відбувся, визначалися також підготовкою до святкування

знаменної ювілейної дати — 30-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Центральний Комітет КПРС, Рада Міністрів СРСР і ВЦРПС висловлюють сердечну подяку робітникам, колгоспникам, інженерно-технічним працівникам і службовцям, ветеранам війни і праці, воїнам Радянської Армії і Флоту, студентам і учням — усім, хто взяв активну участь у комуністичному суботнику. Кошти, одержані в результаті проведення суботника, будуть направлені на заходи по дальшому поліпшенню охорони материнства і дитинства і на поліпшення медичного обслуговування ветеранів війни і праці.

Копіювання заборонено

СНАРЯДАМИ, ТАНКАМИ, ТОННАМИ СТАЛІ КЛЯТВУ СВЯЩЕННУ УРАЛЬЦІ ТРИМАЛИ

Третього січня 1943 року газета «Правда» писала: «Урал взяв на свої могутні плечі головний тягар постачання Збройних Сил нашої Батьківщини. І уральці витримали! До старої, нев'яучої слави своєї вони додали нову, безсмертну... Уральські майстри танків і літаків, гармат і снарядів своєю самовідданою майстерною працею підтримали героїчних захисників Севастополя і Сталінграда, Ленінграда і Москви».

У ті суворі роки війни в єдиному строю з усім радянським народом кували перемогу і члени УТОГ, що евакуювалися в тил з колективами підприємств нашої республіки. Сьогодні ми пропонуємо увазі читачів розповідь колишнього токаря одного з уральських заводів Івана Матвійовича Алфімова про самовіддану працю глухих, ім'я який — Подвиг.

Напад фашистської Німеччини на нашу країну застав мене в м. Сумах. На початку вересня 1941 року група глухих у складі 27 чоловік разом з машинобудівним заводом імені Фрунзе евакуювалася на Південний Урал і 27 вересня прибула до м. Челябінська. Там наш завод розмістили на одному з підприємств міста.

Не втрачаючи жодної години, ми почали встановлювати верстати в непристосованих приміщеннях, підвели до них струм і за лічені дні налагодили випуск продукції для фронту. А випускали ми легендарні «Катюші».

Час був важкий, а для нас, мешканців України, наперекір всьому стала ще й суворя уральська зима. Не всі глухі мали теплий одяг, приміщення протягом першої зими не опалювали. Та зима видалася для нас найважчою, але ми енергійно боролися зі всіма труднощами і працювали цілеспрямовано, щоб зупинити просування ворога.

Нашу групу глухих розмістили в четвертому з восьми цехів. Більшість товаришів мала спеціальність токаря, а в мене не було ніякого фаху. Та я досить швидко опанував токарною справою і через десять днів вже працював самостійно.

Всі ми мешкали в гуртожитку. В створенні побутових умов велику допомогу подавала нам ко-

лишній голова Челябінського облвідділу Всеросійського товариства глухих Глафіра Михайлівна Лукініна. Вона не рахувалася з часом. Якщо потрібно було, то завжди приходила нам на допомогу.

Багатоверстатне обслуговування зародилося на нашому заводі в сумській групі глухих. Через два місяці після того, як я опанував спеціальністю токаря, начальник цеху № 8 запропонував мені спробувати попрацювати на двох верстатах. Я пообіцяв, правда, але на експеримент погодився. Спочатку було важко, а потім все пішло добре.

Працювати в той час доводилося неймовірно важко — по одинадцять-дванадцять годин, без вихідних днів. Холод та ще до всього цього — недоїдання, але ми переборювали всі ті труднощі. Минуло два місяці після експерименту і я вже почав працювати на чотирьох верстатах, виконуючи норму виробітку на 450—500 процентів. Тобто, в середньому на кожен верстат виконання норми виробітку становило по 110—120 процентів. Так я змінив чотирьох товаришів, що пішли воювати на фронт. Згодом я перейшов на обслуговування 5—6 верстатів і так працював аж до Дня Перемоги — 9 Травня 1945 року.

Досвід багатоверстатного обслуговування передавав своїм то-

варишам по роботі. За моїм прикладом на багатоверстатне обслуговування перейшли інші сумчани. Петро Кравченко, наприклад, працював на чотирьох верстатах, а Гавриленко, Шкарлат, Панков та багато інших — на двох-трьох.

У кожного з нас була одна думка: працювати якомога краще, давати фронту більше продукції, щоб швидше наблизити перемогу. Віра у перемогу над ворогом надавала нам сил і допомагала переборювати труднощі воєнного часу. Директор заводу т. Домітєєв завжди цікавився нашою роботою і побутовими умовами, допомагав.

Нерідко в зимовий період снігові бурі замітали залізничні колії, зупинялися поїзди і припинялася подача сировини на завод. Тоді всі робітники виходили на очистку колій. І так цілими днями працювали на заводі, а вночі виходили на боротьбу зі стихією, але продукцію фронту давали безперебійно.

У березні 1943 року Указом Президії Верховної Ради СРСР було нагороджено групу робітників заводу орденами і медалями. Серед них було і моє прізвище.

У тому ж 1943 році відбулася нарада глухих стахановців уральської зони, яку підготував і провів інструктор ВЦРПС М. А. Буслаєв. Її метою було розповсюдження досвіду кращих передових виробничників. Учасники цієї наради звернулися до всіх глухих з закликком: «Все для фронту, все для перемоги!».

Глухі трудівники, що працювали на оборонних заводах в період Великої Вітчизняної війни, з честю виконали свій обов'язок перед Батьківщиною і внесли частку праці в загальну перемогу радянського народу над фашистською Німеччиною.

І. АЛФІМОВ,
кавалер ордена Червоної
Зірки.

СТАРШИНА РОЗВІДНИКІВ

Василь Онуфрійович Патока працює термістом Комунарського УВП. Фото ударника комуністичної праці постійно на Дошці пошани підприємства.

У роки Великої Вітчизняної війни Василь Онуфрійович спочатку командував відділенням

автоматників, а згодом його призначили старшиною полкових розвідників. При форсуванні річки Вісли Василь Патока був тяжко контужений і надовго втратив слух, але продовжував виконувати обов'язки старшини розвідників.

Ратний шлях воїн закінчив на південному сході від Берліна, де війська 1-го Українського фронту оточили, полонили і знищили велике угруповання фашистських військ — 40 тисяч солдатів та офіцерів.

Відгрімали залпи війни. Василь Онуфрійович повернувся до мирної праці. Перед від'їздом на Батьківщину солдат залишив свій автограф на стінах рейхстагу.

Верховне командування оголосило йому подяку за участь у прориві укріпленої оборони фашистів у районі Ковеля, за визволення міста Холм, за взяття міста-фортеці Познань, за прорив оборони гітлерівців у напрямку Берліна та за оточення і знищення групи фашистських військ на південному сході від Берліна.

На фото: В. О. Патока.

І. ЩЕРБАНЮК.

ОСТАННІЙ БІЙ

В ту грізну зиму 1941 року не згасали червоно-чорні заграви, гула і дивгала від тисяч залпів земля. Вкриті сніговими заметами поля були чорні від кіптяви, понівечені вибухами.

Підлікувавшись в тилловому госпіталі міста Балашова, я потрапив у 335 піхотно-стрілецьку дивізію сибіряків, яку було направлено для оборони Москви.

Тяжкі бої були на західному кордоні в Білорусії, де ми прийняли перше бойове хрещення, не йшли в порівняння з битвою під Москвою. Відступати було нікуди, позаду — Москва. Ні люті морози, ні снігопада не могли зламати наш бойовий дух. Під Москвою ворог, якому без бою здавалися європейські столиці, здригнувся і вогненний вал війни поволі покотився на захід.

Надійшов і радісний день звільнення перших населених пунктів Підмосков'я: Ржева, Волоколамська, Можайська та інших міст. Фашисти відступали, безладно залишаючи військову техніку і тисячі вбитих, поранених і обморожених солдатів.

Та ворог ще був сильним. За кожний населений пункт велися жорстокі бої. Пам'ятного для мене 3 квітня 1942 року ми одержали нове бойове завдання — невеликими силами будь-що затримати ворога, що рвався до Гжатська. В нашій роті залишилося чоловік соток бійців, які повинні були створити кулеметний заслін, перешкодити фашистам знову захопити звільнене місто. Жорстокий і безперервний двобій з переважуючими силами фашистів не затихав і, здавалося, йому не буде кінця. Ряди наші танули, але стояли. Обличчя кулеметників почорніли від диму та кулемети не замовкали.

Потім залишилося нас троє, а фашисти не припиняли атак. Та ми зустрічали ворога свинцевим дощем... Раптом здригнулася земля, сколихнулося наді мною небо і все поглинуло морок забуття.

Я вже не чув як надійшло підкріплення, як пролунало могутнє «Ура!». Не бачив тих, що відкопали нас і відправили літаком до Москви. Тяжко контужений я прийшов до тями аж в госпіталі. Там довідався, що двоє моїх товаришів, які уціліли в тому бою, в дорозі померли від ран.

Потрапивши з госпіталю в інститут експериментальної медицини, я втратив зв'язки з полком. Потім продовжував лікування у Ново-сибірську, Ростові та інших містах. Тільки в 1947 році зміг повернутися додому.

Радісне свято Перемоги зустрів у Новочеркаську, в госпіталі для інвалідів війни. Там одержав свою першу нагороду — медаль «За Перемогу над фашистською Німеччиною в 1941—1945 рр.».

Через 26 років після поранення, мене знайшла висока нагорода Батьківщини — орден Великої Вітчизняної війни I ступеня — найдорожча для мене відзнака за той останній бій.

П. АКСЮК,

інвалід Великої Вітчизняної війни.

З ФОТОЛІТОПІСУ НАРОДНОГО ПОДВИГУ

1-й Білоруський фронт. 1944 рік.

На знімку: вручення партійного квитка воїну, що відзначився в боях.

ЗУСТРІЧ З ФРОНТОВИКОМ

Напередодні Дня Перемоги у червоному цукту гуртожитку Запорізького учбово-виробничого підприємства відбулась тепла зустріч членів УТОГ з підполковником запасу Г. Т. Касьяненком.

Відкрила вечір викладач історії вечірньої школи робітничої молоді Д. Д. Мідлер. Бурхливими оплесками зустріли присутні виступ тов. Касьяненка. Затамувавши подих, слухали члени Товариства виступ колишнього артилериста. І перед їх очима постали події грізної війни.

...Героїчна оборона міста Леніна тривала 900 днів. І ось, нарешті, блокаду прорвано. Виснажені, але незборені ленинградці в січневій дні 1944 року вітали своїх визволителів, серед яких був і командир артилерійської батареї стрілецької гвардійської дивізії Григорій Трохимович Касьяненко. Посивілий ветеран згадує:

— Багато моїх фронтових товаришів полягли на полях битв в роки Великої Вітчизняної війни, щоб над Батьківщиною сяяло сонце миру, щоб квітло життя.

Бойовий шлях ветерана Великої Вітчизняної війни відзначено урядовими нагородами. На грудях Григорія Трохимовича сяють три ордени Бойового Червоного Прапора, орден Великої Вітчизняної війни I ступеня, орден Червоної Зірки та багато медалей.

З багатьма прославленими пол-

ВETERАНАМ

...Вспомним снова даль
в огне и дыме,
На земле бои и в вышине.
Мы тогда все были молодыми,
Мы отдали молодость войне.
Вспомним жар и стужу
Сталинграда,
Вспомним ярость битвы
под Москвой...
Нам сегодня высшая
награда —
Ясный день
над мирною страной.
Парни восемнадцатого года,
Армии ровесники, в бою
Шли на танки вражеские
гордо,
Защищая Родину свою,
Наспех перевязывали раны
И опять:

За Родину! Вперед!
До сих пор в душе у ветеранов
Боевая молодость живет.
Пусть сыны любовно охраняют
Славу и погубших, и живых,
Ветеранов лаской окружают
И гордятся подвигами их.

Сергей АБАЗИН.

с. Березівка,
Одеська обл.

ководцями нашої країни звели фронтові шляхи Г. Т. Касьяненка. Про ці незабутні зустрічі, зокрема, з Жуковим, Баграмяном, Черняховським, розповів ветеран робітників УВП.

Закінчуючи свій виступ, Г. Т. Касьяненко сказав:

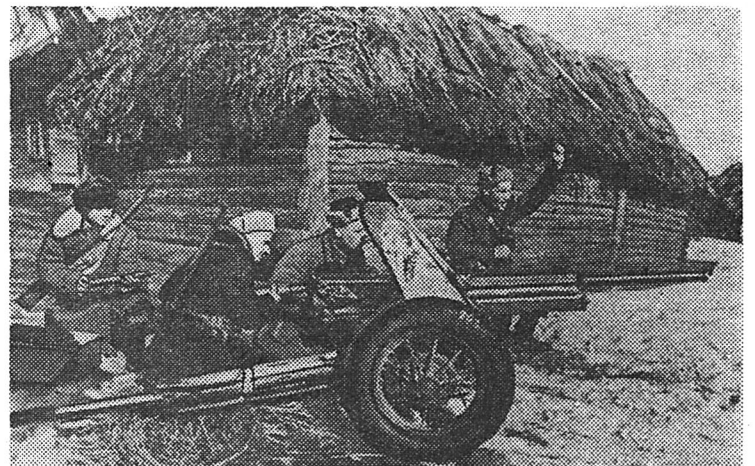
— До вас звертаюся, молоді. Пам'ятайте тих, хто загинув для вашого щасливого сьогодні.

Від імені колективу Запорізького УВП з словами подяки за цінну розповідь фронтовиків-ветеранів, виступили робітники М. Гринін, Л. Бушко, В. Валько.

Трудівники обіцяли ветерану війни завершити дев'яту п'ятирічку з новими трудовими здобутками.

С. МОРДУШЕНКО.

З ФОТОЛІТОПІСУ НАРОДНОГО ПОДВИГУ

Гарматна обслуга комсомольця Тимофеева Федора Івановича партизанського з'єднання двічі Героя Радянського Союзу О. Ф. Федорова веде вогонь по німецько-фашистських окупантах. 1943 р.

Вони воювали на різних фронтах Великої Вітчизняної війни — від Баренцевого до Чорного морів. Дехто з них дійшов аж до Берліна і залишив свій автограф на стінах рейхстагу. На фото: трудівники Ворошиловградського УВП, ветерани війни і праці, перший ряд (зліва направо) Михайло Андрійович Грабовський, Іван Купріянович Авершин, Катерина Андріївна Харитонова і Марія Леонтіївна Свинарева. Другий ряд: (зліва направо) Михайло Михайлович Куликов, Тимофій Кирилович Чубарьов, Вячеслав Васильович Колесников і Павло Федорович Супрунов. Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

ВОНИ ТЕЖ КУВАЛИ ПЕРЕМОГУ

Війна... Фашистська окупація... Мабуть нічого немає страшнішого, ніж життя під п'ятою чужинців. Багато глухих, що не змогли евакуюватись, залишилися в Харкові і, як кажуть, на власній шкірі відчули, яке воно це життя: голод, холод, безробіття і свавілля окупантів.

Тому відразу після визволення міста від німецько-фашистських загарбників, глухі гаряче взялися за відновлення пошкоджених ворогом промислових підприємств. Відступаючи, фашисти зруйнували чи вивезли з міста все, що змогли: машини, устаткування, прилади.

Приміщення, де до війни знаходились капелюшно-трикотажне та радіопідприємства глухих, хоча й залишилися не зруйнованими, але не мали ні вікон, ні дверей, а всередині — купи битої цегли та різного мотлоху.

Та це не зупинило глухих. Вони розчистили приміщення, відремонтували двері, уламками скла закрили шибки вікон, знайшли кустарний верстат для виготовлення вірвоків. Але де ж взяти сировину?

В кінці серпня 1944 року до нас приїхав керуючий «Укрліс-техпостачем» та група військових на чолі з полковником. Вони оглянули приміщення та ручне, кустарне устаткування і про щось гаряче сперечалися, а коли ми викликали перекладача, то з'ясувалося, що військовому командуванню конче потрібні канати, негайно. Канати повинні мати 40—50 метрів у довжину, а наше приміщення сягає не більше 28 метрів, до того ж маховик дерев'яний. Чи витримає таке велике навантаження?

Що робити? Канати вкрай потрібні для річкових переправ. А що коли збільшити приміщення за рахунок сусіднього двору, куди виходить наше вікно?

Двір був великий, метрів з 60. Провели нараду на якій вирішили, що треба зробити. За моїм кресленням змінили дерев'яний маховик залізними підпорками, збільшили його ручку з таким розрахунком, щоб там одночасно могли працювати дві робітничі. Треба було ще виготовити велику мотигу з двома держаками та прорубати в стіні, де виходить вікно, більший отвір. Оскільки на нашому підприємстві з чоловіків, окрім мене та старого майстра, якому вже минуло 82 роки, нікого не було, то військове командування взяло це на себе. Молоденький лейтенант керував роботою солдатів. Все йшло швидко, а наступного дня приступили до виготовлення канатів. Але тут трапилося непередбачене. Робітниця, яка тримала кінці чотирьох вожовок, з яких вили канат, не могла втримати його вагу. Вихід шукали всі разом і таки знайшли. Минув ще один день. І от, нарешті, випущено першу продукцію. Зразки каната завдовжки в 45 метрів одразу забрали на випробування.

2 вересня 1944 року група військових прибула на наше підприємство. Полковник, звертаючись до нас, сказав:

— Товариші, починайте працювати і пам'ятайте, що ваші канати допомагають нам швидше наблизити перемогу, особливо тепер, коли наша армія перейшла в наступ. На вашому підприємстві ми встановимо польовий телефон.

Якщо потрібна буде допомога, звертайтеся.

З великим запалом працювали глухі робітничі по десять, а той більше годин на добу. Думка, що на фронті гинуть наші батьки, брати та рідні, надавала нам сили і насаги. Військове командування обладнало в нашому приміщенні освітлення з допомогою автомобільних фар, лампочки яких живилися від акумулятора. Тому всі працювали на повну силу, хто скільки зможе. Додому майже не ходили, відпочивали в цеху на тюках канатів. У багатьох робітничих на руках з'явилися криваві мозолі, та ніхто не скаржився.

Першу партію канатів негайно відправили на фронт. Десять тонн такої продукції виготовили для фронту харківські глухі робітничі. У ті дні самовіддано працювали майстер Саніна, робітничі: Безпорточна, Дроботенко, Пилаєва, Гончаренко, Сиромятникова, Лисицина та багато інших.

Військове командування нагородило багатьох робітничих медалями «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—45 років».

Закінчилась війна. Згодом ми одержали нове, цілком мирне замовлення — почали виготовляти шкільні ручки.

У день 30-річчя перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною з задоволенням згадуємо, що й ми зробили свій внесок для прискорення Великої Перемоги.

М. БЕСТУЖЕВ,
колишній начальник виробничого виробництва Харківського підприємства глухих.

ЗАВЖДИ НА ПЕРЕДОВІЙ

Не одну тисячу кілометрів вогняних фронтів долавав танкіст Іван Якович Пуць під час Великої Вітчизняної війни. Курська дуга, Ясько-Кишинівська операція, бої за визволення з-під фашистського ярма Болгарії, Румунії і, нарешті, Відня — столиці Австрії — то незабутні віхи його бойового шляху до Великої Перемоги.

Орден Червоної Зірки, медалі «За відвагу» і ряд інших нагород Батьківщини прикрашають нині груди мужнього воїна-визволителя.

Безстрашно гromив він гітлерівську нечисть. І щастило солдатів. Лише наприкінці війни не потрапило — був тяжко поранений і контужений. Відтоді і слух послабівся, і з палицею не розлучається.

Та як там не було, а й після війни Іван Якович не здавався перед труднощами життя. І мулярем був, і теслярем у Гадяцькому будівельному управлінні № 7. Не втрачав сили волі й тоді, коли рана знову відкрилася і знову потрапив до госпіталю. Підлікувався, і хоч лікарі радили переходити на легшу роботу, не такий він, «щоб здаватися без бою». Був будівельником понад двадцять років, аж до виходу на пенсію.

Колишній фронтовик тісно поєднав свою долю з глухими Гадяцької первинної організації УТОГ. Ось уже протягом п'ятнадцяти років він — незмінний її голова. Шанують, ні — по-справжньому люблять члени УТОГ свого товариша, наставника. Є за що.

Часто можна зустріти цього невисокого на зріст чоловіка у військовому кітелі з орденом, медалями на грудях. Йде він у клуб до своїх товаришів. З свіжою газетою, з новинами.

Нікому не відмовить і тоді, коли бачить, що комусь потрібна його допомога як голови первинної організації Товариства. Не було ще випадку, щоб не постояв за товариша. Фронтовик, він завжди фронтовик, завжди на передовій. Принциповий, рішучий, вимогливий як до себе, так і до інших.

★ ★ ★

Нелегкими дорогами війни пройшов директор Дрогобицького учбово-виробничого підприємства Андрій Сергійович Гопський. Високими нагородами відзначила Батьківщина його ратні подвиги.

Демобілізувавшись, А. С. Гопський активно включився в мирну працю. З його участю споруджено нове приміщення підприємства, розширено його виробничі потужності, освоєно випуск меблів. За останні роки ще більше зросло і зміцніло наше підприємство.

Сивина давно посріблила скроні ветерана війни, але Андрій Сергійович по-молодечому жвавий. Як і тридцять років тому, він знову на передньому краї — тепер уже завершального року п'ятиріччя. Ветеран війни і праці впевнено веде колектив до нових успіхів.

Я. МАРТИНЯК.

На вірність Вітчизні клятву давали гвардійці.

ГВАРДІЇ РЯДОВИЙ

Стуговіла, дибилась від вибухів снарядів земля. А фашистські танки, мов потворні черепахи, повзли й повзли, спрямовуючи свої смертоносні жерла на вогневі позиції четвертої батареї. Спалахували одні, за ними з'являлися інші.

То був один з найжорстокіших боїв, у яких брав участь Петро Боровий — заряджаючий першої гармати цієї батареї.

— Печи їх, Іване, печи, безпечно, як Павлов! — квапив він заводчика рядового Артюха, закладаючи черговий снаряд. Мало м дісталося під Сталінградом — тамо й під Житомиром.

«Воювати, як Павлов!» — це було девізом не тільки гарматної обслуги старшого сержанта Цаєлова. Це те, до чого прагнув южен воїн 288-го протитанкового винищувального полку, яким командував тоді підполковник Раконич. Всього полк пишався своїм героєм — Яковом Федотовичем Тавловим — легендарним оборонцем, який уже всесвітньо відомого будинку Павлова у Волгограді, а четверта батарея, командиром розвідників якої він був, тим паче! Саме тут після Сталінградської битви народився цей цівя.

— Вононі! Вононі! Але що це?

Світ раптом перекинувся. Я втратив свідомість, — згадує Петро Семенович, — такі не обминув мене фашистський осколок...

Якусь мить він мовчав.

— Госпіталь... Але після того я ще не раз зустрічався з воро-

гом віч-на-віч. «Віддячив» і за те поранення, і за побратимів, що полягли в бою смертю хоробрих...

Після шестимісячного навчання в училищі П. С. Боровий став механіком-водієм танка і вже у складі 44-го гвардійського танкового полку воював на Далеко-східному фронті. І колишній фронтовик розповів ще про один, останній для нього бій.

— Наш полк, підтримуючи піхоту, кинувся на прорив оборони японців. Екіпажу танка доручено було завдання особливої ваги — знищити замаскований ворожий дзот.

Маневруючи, ми обійшли бimoto містечків і з тилу раптово вдарили по ворогу. Завдання було виконано. Але тут же з-за сопок почала бити по нас японська артилерія. Снаряди посилювались, як дощ. І один розірвався прямо під гусеницею танка. Мене важко контузило. Я цілком втратив слух і знову опинився в госпіталі. Лікарі докладали всіх зусиль, але повернути слух не вдалося. В грудні 1946 року я демобілізувався.

Повернувся П. С. Боровий додому, в свою Ново-Іванівку, що на Харківщині. Потім він переїхав у Донецьку область.

Спочатку Петро Семенович працював в Слов'янському радгоспі. А тепер, ось уже одинадц-

тий рік — у радгоспі «Костянтинівський».

Трудівникові всяка робота до душі. Але особливо сподобалося Петру Семеновичу доглядати худобу. Справжнім господарем відчуває він себе на фермі. Найменший непорядок помітить. Але у стосунках з товаришами по роботі завжди спокійний, чемний. У бригаді всі його поважають.

Робочий день Петра Семеновича починається о п'ятій ранку. Попіднищає в станках, своєчасно підвезе і роздасть худобі соковиті і грубі корми, концентрати. Уважно слідкує за тими коровами, що ось-ось мають отелилися. А вже молодняк ніхто на фермі так не догляне, як він! Аж доки не передасть його у відгодівельну групу.

Про все це мені розповіли його товариші по роботі під час зустрічі на фермі. З гордістю говорили про те, що й торік їх бригада з честю виконала взяті високі соціалістичні зобов'язання. А цього року доглядачі худоби разом з доярками зобов'язалися добитися ще вищих надойв молока — по 3500—4000 кілограмів на кожну фуражну корову...

Вперше я зустрівся з Петром Семеновичем Боровим на обласній нараді передовиків сільськогосподарства в м. Донецьку. Там і познайомились. Дізнався я,

що він — колишній фронтовик. А це зустрілися в радгоспі. І захотілося мені розповісти читачам «Нашого життя» про цю чудову людину. І товариші Борового про це просили.

Директор радгоспу тов. Гоман, слухаючи бригадира, додав:

— Так-так! Боровим ми дуже пишаємося. І фронтовик, і трудівник... Дисциплінований, до роботи ставиться сумлінно. Знає своє діло. Користується у нас заслуженим авторитетом. А ще там додайте, якщо будете писати: туризм любить, рибалку, спортивні ігри. В усьому встигає. І діти його в батька пішли. Молодший син Іван, закінчив нещодавно училище, електрика маємо. Анатолій і Надія у Жданові працюють. Син — на заводі, а дочка — вихователкою в дитячому садку.

Чудових дітей виростив він зі своєю Ганною Єгорівною! — І директор по-дружньому поклав свою руку на плече трудівника.

З. СЕЛЕЗНЬОВ.

Донецька обл.

Ця фотографія — пам'ять про тилові будні глухих, що евакуювалися з України.

Я тоді працював головою Наманганського обласного відділу Узбецького товариства глухих, що у Ферганській долині.

Щороку, коли наступала гаряча пора достигання бавовника, десятки тисяч людей жителів міст вирушали у колгоспи, щоб допомогти зібрати «біле золото».

З евакуйованих членів Товариства щороку формувалася бригада до 100 чоловік. По 2—3 місяці жили ми у підшефному колгоспі. Кожен мав фартух-мішок в який збирав бавовник. Норма на день 70—80 кілограмів. Можете собі уявити, скільки разів за день треба зігнути і розігнути, щоб зібрати таку вагу бавовника, якщо кожна коробочка важить 7—10 грамів. Але ніхто не скаржився. Всі знали, що це врожай для фронту, бо бавовник — це не тільки вата, бинти і тканини, а й вибухівка.

Бавовник у воєнний час — це стратегічна сировина нарівні з вугіллям, металом, нафтою і хлібом. І тому кожен збирач прагнув будь-що перевибрати норму, щоб наблизити день визволення рідної землі.

О. ЯГЕЛЬНИЦЬКИЙ,
працівник Одеського виробничого об'єднання УТОГ.

ГЕРОЇ І КНИГИ

«СЛОВО ПІСЛЯ СТРАТИ»

Вадиму Бойку було шістнадцять, коли гітлерівці схопили хлопця під час чергової облави і вивезли до Німеччини на роботу. Та не міг він примиритися з рабською долею і забути свою Батьківщину. Сім разів тікав Вадим з неволі і стільки ж його ловили, піддаючи жорстоким тортурам. Як невинуватого ворога «Третього рейху» В. Бойка засудили до страти. Та йому пощастило залишитися живим і після того, як його розстріляли у підвалі гестапівської тюрми у Кракові.

Спостерігаючи жахливе життя в'язнів, роботу фабрик смерті, загинів і відвагу радянських людей, В. Бойко поклявся вижити, щоб розповісти людям про страхотні табори смерті і маніакальну жорстокість фашистів.

З таборів смерті, таких, як Освенцім, живим не виходив ніхто. З багатьох мільйонів уціліли оди-

ниці, яких не встигли знищити фашисти. Серед тих щасливців, кого звільнила Радянська Армія, був і Вадим Бойко.

Повернувшись на Батьківщину і підлікувавшись, колишній в'язень сів писати книгу. Задля здійснення свого задуму він відмовився від багатьох радощів життя, навіть від дозвілля. Перед ним стояли образи замучених і спалених у печах крематоріїв, про них треба розповісти людям.

Понад двадцять років писалася книга. Недавно у видавництві художньої літератури «Дніпро» вийшло друге, доповнене видання книги В. Бойка «Слово після страти». Це ще одна сторінка літопису боротьби радянських людей, пам'ятник жертвам, замученим фашизмом, але нескореним борцям.

Ф. САВЕНОК.

ПОДВИГ ЖИТИМЕ ВІЧНО

В Київській спецшколі-інтернаті № 9 для слабобачущих дітей напередодні славного свята відбулася зустріч з гвардії полковником танкових військ С. М. Губніним.

Звучить записана на магнітофонній стрічці пісня «Священна війна». Учень 9-го класу Юра Ніколаєв пропонує хвилиною мовчання вшанувати пам'ять полеглих на війні. Всі встають. Учні приєднують урок позакласного виховання пам'яті полеглих.

Свою бесіду Сергій Миколайович розпочав словами: «Мене схвилювало, те що ви вшанували пам'ять полеглих, згадали

героїв-комсомольців і генерала армії М. Ф. Ватутіна, з яким мені пощастило стрітатися на фронтних дорогах».

Колишній фронтів розповів про мужність і героїзм комсомольців-танкістів і закликав учнів наслідувати їм, відмінно вчитися.

Відмінне навчання, — сказав Сергій Миколайович, — теж вияв мужності, тільки мужні долають труднощі і досягають глибоких знань.

Школярі прагнуть зрозуміти події тих важких років, більше довідатися про героїзм і мужність визволителів Вітчизни. Для цього викладачі й вихователі використовують всі засоби позакласного виховання, щоб діти зрозуміли справжнє джерело героїзму радянських людей, керівну роль Комуністичної партії у розгромі фашизму, силу і морально-політичну єдність нашого суспільства і історичну неминучість нашої Перемоги.

Ю. СЛИВКА,
вчитель Київської спецшколи-інтернат № 9.

Випуск Звернення до селян тимчасово окупованих сіл у похідній друкарні партизанського з'єднання двічі Героя Радянського Союзу О. Ф. Федорова. 1943 р.

СВЯТО ВЕЛИКОЇ Перемоги... Воно прийшло до нас буйним цвітінням дерев, радісними усмішками, щасливим сьогоденням. І зустрічаючи цієї чудової пори на вулиці людини з сріблястою сивиною, з бойовими нагородами на грудях, ми мимоволі стишемо ходу, зупиняємось. Хочеться вклонитися їй, віддати глибоку данину поваги і любові. Це завдяки їй і мільйонам інших героїв, ми маємо змогу радіти життю, щедру сонцю, ясному небу.

Про це розповідають читачі у своїх листах до редакції.

«...Наш почесний обов'язок — бути гідними бойових і трудових звитяг старшого покоління, — пише І. Чернишук з Бродівського УВП. — А це значить відмінно працювати, дорожити робітничою честю, подавати в усьому приклад. Саме такими прагненнями живуть комсомольці: М. Челядін, П. Юхимчук, В. Калінчук, М. Омелячук, М. Дяк. Вони постійно перевищують змінні завдання, борються за економію сировини і матеріалів. З річним планом мебелювати зобов'язалися впродовж до 25 грудня».

Йдучи назустріч XXV з'їзду КПРС і ставши на трудову ваху на честь 30-річчя Перемоги, підприємства і організації УТОГ розгорнули ділове соціалістичне змагання під девізом: «Дати продукції більше, кращої якості, з меншими затратами».

«Колективи Чернівецького і Садгірського УВП, — повідомляє голова ревізійної комісії облУТОГу Г. І. Власов, — останніми місяцями працювали на честь міст-героїв. Переможцями у трудовому суперництві стали бригади, які очолюють З. І. Савочкіна, С. М. Антоненко, А. В. Цалін, Л. С. Гуськова. До речі, обидва УВП перевищили плани першого кварталу по всіх техніко-економічних показниках. Про це йшлося на пленумі правління Чернівецького облвідділу. Півонери спецшколи-інтернату тепло привітали присутніх ветеранів війни і піднесли їм букети живих квітів».

А ось рядки з листа заступника директора Єнакіївського УВП по навчально-виховній роботі А. Білого: «Бюро міському Компартії України і виконком міської Ради депутатів трудящих визнали наш колектив переможцем у змаганні на честь міста-героя Ленінграда серед підприємств легкої, харчової і м'ясної промисловості. План I кварталу по реалізації продукції ми виконали на 108,3 процента, продуктивність праці — на 103,6 процента. Особливо добре попрацювали бригади, очолювані З. Задиракіною і В. Клишиною, столарі В. Поштарьов, Б. Блажко. Постараємось не знизити темпів у роботі».

Ці факти — свідчення високої трудової активності радянських людей, розуміння свого громадянського обов'язку, нестримне прагнення ударною працею звеличити рідну Вітчизну, зміцнювати її

ТИХ ДНІВ НЕ ЗМОВКНЕ СЛАВА...

ОГЛЯД ЛИСТІВ

економічну та оборонну могутність.

Від дня історичної події — капітуляції фашистської Німеччини минуло тридцять років. Але люди не забувають страхітливої війни, героїчних звитяг тих, хто приніс Перемогу. Тому в передсвяткові дні повсюди пройшли зустрічі з колишніми фронтівниками, пролунали хвилюючі розповіді про незабутні дні сорокових років.

Ось що пише токарь Одеського виробничого об'єднання УТОГ М. Нухізон: «Нещодавно із спогадами про Велику Вітчизняну виступили у нас Є. В. Яковенко, І. С. П. Гер, Ю. Ю. Хамистос, О. А. Ващенко. Присутні дізнались про їх бойовий шлях, про те, як радянські люди боролися з ворогом. До цієї зустрічі був підготовлений стенд «Вони захищали Батьківщину» — фотографії двадцяти двох ветеранів війни, що працюють на підприємстві».

У школі-інтернаті № 1 відбувся тематичний вечір, присвячений тридцятиріччю Перемоги, — дізнаємось з листа чернівчанки Г. Огановської. — У гості ми запросили підполковника запасу М. М. Парфененка. Михайло Михайлович визволяв Київ, тому діти з цікавістю слухали його розповідь про важкі бої за місто, про переправу через Дніпро. Потім учні шостих класів виступили з літературним монтажем.

Цікаво пройшла зустріч з ветеранами війни і в Ново-Борисівській середній школі. Сюди приїхали члени УТОГ двох районів Одещини — В. Михайлівського і Роздільнянського. Всі уважно слухали виступи Героя Радянського Союзу М. І. Сотниченка, голови сільради В. Н. Шняна, робітника В. Михайлівського райпобуткомбінату О. Д. Семенова. Про роботу загону червоних слідопитів місцевої школи, якому виповнилося десять років, гово-

рили учитель історії Л. М. Фішман, лейтенант міліції Ф. Ф. Льовкін. Гості ознайомилися з матеріалами експозиції «Наше село у Великій Вітчизняній війні», «Воїни — визволителі», «Міста — герої», що їх підготували слідопити, послушали вірші вчителів Л. М. Фішмана, а потім поклали квіти на братню могилу загиблих солдат. Про все це повідомила у своєму листі до редакції голова Роздільнянського райвідділу УТОГ Є. П. Сергієнко.

Подібних заходів, присвячених знаменній даті, проведено ними днями немало. Заступник директора Ужгородського УВП-2 І. Карнафель пише, що в їх колективі значний інтерес викликав цикл лекцій про зовнішньополітичну діяльність Комуністичної партії і радянського уряду, про Збройні Сили СРСР, про подвиг нашої армії у Великій Вітчизняній війні.

Чимало цікавого знаходять трудящі в Київському Паладі культури імені А. В. Луначарського. З листа його директора С. М. Губкіна дізнаємось, що тут з успіхом пройшли тематичні вечори «Дорогами наших батьків», «Не заради слави, а заради життя на землі», конкурс на краще виконання воєнних пісень, диспут на тему, «Чим ти живеш?», читачка конференція «Російський характер» тощо.

«Чимало листів одержує в ці дні Стрийський музей імені В. І. Леніна від ветеранів Великої Вітчизняної війни, — повідомляє Р. Зборівський.

...Сьогодні у нас свято. Велике, всенародне. Ми вшановуємо пам'ять тих, хто не повернувся з фронтів доріг, хто віддав своє життя за щасливе майбутнє. Ми з вдячністю звертаємося до тих, хто з честю проніс червоний прапор з серпом і молотом через усю Європу. Слава їх вічна, подвиг — безсмертний. М. ЧЕРНЕГА.

На фронтів аеродромі. Льотчики читають свіжий номер газети «Правда». 1-й Білоруський фронт. Квітень 1945 року.

СПОРТ

НОВІ ВОЛОДАРИ КУБКІВ

У спортивному залі двічі орденосного Кіровоградського заводу «Червона зірка» протягом трьох днів проходили змагання на кубок України з баскетболу серед найсильніших команд нашого Товариства.

Волею календаря вже в першому турі зустрілися минулорічні володарі кубка спортсмени з міста Чернівців та представники Кіровограда. Матч проходив дуже напружено. Перший тайм закінчився з рахунком 38:35 на користь буковинців. Але це не збентежило кіровоградців. Вони добре провели другу половину гри. Остаточний результат зустрічі 76:71 на їх користь.

У кошики столичних спортсменів кіровоградські баскетболісти закинули 51 м'яч, а в свої — пропустили лише 36. В останньому поєдинку кіровоградці померялися силами з представниками Ворошиловграда. І тут вони перемогли — 69:21.

Так спортсмени Кіровограда вперше стали володарями кубка. Друге місце зайняли баскетболісти Чернівців, які перемогли ворошиловградців з рахунком 101:39 і киян — 69:61. Третє місце дісталося команді Києва. Столичні спортсмени виграли у ворошиловградців з рахунком 36:33.

У кіровоградській команді слід відмітити добру гру Альберта Глейзера, Володимира Потолаха, Олексія Колесникова та Володимира Чиркіна. Не мали собі рівних баскетболісти Львова. Вони завдали поразки спортсменкам Запоріжжя з рахунком 46:34 і одеситам — 46:45. Вони також вперше завоювали кубок.

Друге місце дісталося команді Одеси, яка перемогла представниць Запоріжжя — 52:27. До речі, команда Львова в основному складається з робітниць учбово-виробничого підприємства № 1. Серед них слід відмітити добру гру ветерана — капітана команди,

змінного майстра УВП-1 — кавалера ордена Трудового Червоного Прапора Фаїну Антонову, майстра спорту СРСР Людмилу Степанову, кандидата у майстри спорту Тамару Юзик, Ганну Гаврилів, Стефану Балушак та інших.

В перемозі кіровоградців та львів'янок немала заслуга їх наставників — тренерів Семена Медового та Олександра Якубовського.

По закінченню змагань в урочистій обстановці командам Кіровограда і Львова було вручено перехідні кубки, дипломи першого ступеня, жетони та цінні подарунки президії республіканської ради ДСТ «Спартак».

Слід відмітити добру роботу суддівської колегії, що її очолював суддя республіканської категорії Онисим Гах з Кіровограда.

В. ТВЕРДОСТУП,
суддя першої категорії.

Редактор П. БУЛАТОВ.